

...

Írta: Mizsei Bernadett (MSTSZ)

Jövők sikerének kulcsa AZ ADATELEMZÉS

Bár a termeléssel kapcsolatban már most is számos digitális adat áll a gazdák rendelkezésre, sajnos jelentős részük ezeket az információkat nem használja. Pedig megérné, hiszen csupán az adatelemzés alkalmazásával és az abból levonható tanulságok levonásával, már az első évben akár 10-15 százalékos teljesítménynövekedés érhető el! Ebben segít a márciusban létrejött Magyarországi Precíziós Állattartásért Egyesület, melynek elnökét, Dr. Pajor Gábort kérdeztük.

Milyen hiányt pótol a szervezet?

A Precision Livestock Farming (PLF), vagyis a precíziós állattartás már 15-20 éve létezik a nagyvilágban, és a növénytermesztésben már 30 éve megindult precíziós megoldások követi. A Magyar Precíziós Állattartásért Egyesületre azért volt szükség, hogy hazánkban is létrehozzunk egy olyan szervezetet, mely az állattartók és -tenyésztők problémáival foglalkozik. Az egyesületet főként magánemberek hozták létre, a 31 alapítótag között csupán 4 cég van. A tagok kutatók vagy nagy gyakorlattal rendelkező szakemberek.

Milyen célokat tűztek ki maguk elé?

Az egyesület célja a precíziós állattartás lehetőségeinek hazai széleskörű terjesztése, a precíziós megoldások kutatóinak, fejlesztőinek, gyártóinak és felhasználóinak összekapcsolása annak érdekében, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű, egészséges állati eredetű élelmiszerek kerüljenek a fogyasztókhoz, mi-

közben a termelés tekintettel van az állatok jóllétére, biztosítja a Föld természeti erőforrásainak és biodiverzitásának megőrzését, a fenntartható és élhető környezetet. Az egyesület egy olyan kapocs kíván lenni, mely összekapcsolja a kutatási, termelési, feldolgozási, kereskedelmi és fogyasztói csoportokat.

Mely kihívásokat tartja a legégetőbbnek, amikkel jelenleg az állattenyésztőknek, állattartóknak szembe kell nézniük?

A legnagyobb probléma mindig az állandóan változó gazdasági környezet, amihez rendkívül nehéz gyorsan alkalmazkodni. Híres közgazdászok világszerte kimutatták, hogy a mezőgazdasági termelés képességeinek csupán 40%-án termel, ami rettentően alacsony szám! Ez azt jelenti, hogy a mezőgazdasági termelés potenciáljában még 60 % rejlik. A 100 %-ot csak úgy lehet elérni, ha a termeléshez szükséges minden tényező optimális, ami szinte lehetetlen, de az reális cél, hogy a jelenlegi 40%-ot 20-30%-kal növeljük.

Hogyan lehet ezt elérni?

Úgy, hogy a mezőgazdaságban széles körben elterjedt módszert – ami a megérzések és tapasztalatok alapján szüli meg a döntéseket – kiegészítjük az adatalapú, adatokkal támogatott döntéshozattal. A mezőgazdaságnak is élnie kell az ipari digitális forradalomnak köszönhető vívmányokkal a termelésben. Például a koca esetében az egyedre szabott takarmányozást rendkívüli mértékben segítik a kocaetető automaták, melyek között vannak olyanok, amelyek az azonosító alapján későbbi fialásoknál is felismerik az anyaállatokat. A korábbi fialási adatok alapján a gépek algoritmusai pontosan tudják, hogy az előző ellések alkalmával mikor és mennyit evett az állat, és ha a takarmányfogyás ennek mennyiségétől vagy ritmusától eltér, máris riasztást adnak ki. Vagyis, aki alkalmazza a modern technikát, számos adatra tesz szert, amit érdemes felhasználni. Sajnos hiába állnak a gazdák rendelkezésére digitális adatok, sokan eldobják, nem élnek vele. A technológiai megoldásokat szállító cégek vagy azok kereskedői többnyire műszaki emberek, így nem feltétlenül értik a mezőgazdasági termelés folyamatait. Az egyesület a szakmaiságot és az adatelemzést szeretné összeházasítani. De az egyesület ennél sokkal többet akar: a szigetszerűen működő résztvevőket szeretné összekapcsolni. Konkrétan a technológiagyártókat és a takarmány-előállítókat szeretnénk összehozni a gazdákkal. Nemcsak abban segítenénk őket, hogy egymásra találjanak, hanem abban is, hogy olyan módon tegyék ezt, olyan megoldásokat alakítsanak ki, ami mindkettejük számára hasznos. Hiszen a gyártó is akkor lesz igazán sikeres, ha olyan megoldásokat adhat el, amit jó kedvvel vesznek meg a gazdálkodók, mert hozza az eredményeket.

Mennyi idő mindezt kiépíteni, és mikorra hoz eredményt?

Állatorvos vagyok és 10 éve adatelemző – humorosan mondván – egy ma még nem létező szakma élő képviselője. A matematikai-statisztikai elemzést az állattartás szolgálatába állítom. Tapasztalataim alapján azt mondhatom, hogy ezekkel az elemzésekkel már az első évben jelentős, 10 százalékos vagy azt meghaladó teljesítménynövekedést lehet elérni, ami nagyon nagy szám! Pedig nem varázsolunk, csupán láthatóvá tesszük a láthatatlant.

Hogyan működik majd mindez a gyakorlatban? Minden állatfajhoz rendelnek „képviselőket”, akik segítik a gazdákat?

Tagjaink szakcsoportokká állnak össze. Ezek a szakcsoportok különböző állatfajok, különböző termelésirányok, azon belül is különböző termelési részegységek alapján alakulnak majd ki. Ők lesznek az egyes területek szakértői, és ha bárkinek bármilyen kérdése van, ehhez a szakcsoporthoz fordulhat. A szakcsoportok mellett adatbázist is létrehozzunk – melyben a GDPR szabályainak megfelelően kezeljük az adatokat –, ahova betápláljuk a gazdálkodóktól, termelőktől, gyártóktól, kereskedőktől érkező adatokat, vagyis azt, hogy ki milyen területen dolgozik, hol található, milyen igényei, problémái vannak, mire lenne szüksége, mi az a plusz, amivel rendelkezik, amit nyújtani tud.

A cél, hogy az igények és a megoldások egymásra találjanak, és ne szigetszerűen létezzenek. Ma ugyan sokféle precíziós megoldás működik az állattartásban, de ezek ismertsége nagyon alacsony. Szeretnénk segíteni a gyártókat abban is, hogy olyan jellegű termékeket állítsanak elő, amire tényleges igény mutatkozik. Mindenkinek ez az érdeke. Ám a gazdálkodó nem mindig tudja a gyártó nyelvén elmondani, hogy mire van szüksége – mi ebben is segíteni szeretnénk.

Mi a teendője azoknak a termelőknek, akik szeretnének csatlakozni, és élni a Magyarországi Precíziós Állattartásért Egyesület nyújtotta segítséggel?

Aki szeretne hozzánk csatlakozni, és élni ezekkel a lehetőségekkel, lépjen be az Egyesületbe! Ezáltal egy olyan közösségbe kerül, amely érte dolgozik. Tagtoborzást is indítunk, és például a különböző állattenyésztőszervezeteken keresztül megpróbáljuk megtalálni az érdeklődőket. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy nem lép majd be minden állattartó és -tenyésztő.

Miért utasítanak el egy ilyen remek lehetőséget?

Még mindig nagyon sokan szkeptikusok, sokan elutasítják a digitális technológiákat, és nem kívánnak változtatni a már megszokott gyakorlaton.

Milyen anyagi vonzata van a csatlakozásnak?

Csak éves tagdíjat kell fizetni, ami magánszemélyeknek körülbelül 10 000 forint lesz, a cégeknek 75 000 forint. A nonprofit cégek, egyetemek, kutatóintézetek 50 000 forinttal tudnak belépni. A havidíj magánszemélyek esetében kevesebbe kerül, mint egy ebéd... Aki korábban csatlakozik, versenyelőnyre tesz szert, hiszen még a mai termelési szintre beállított árakon adhatja el azt, amit ő már legalább 10 százalékkal olcsóbban állít elő. A tagok ráadásul számos kedvezményt kapnak, konferenciákon, továbbképzéseken vehetnek részt, oktatási anyagokat kapnak, és díjakat kívánunk alapítani, sőt még a munkaerőpiaci közvetítésben is segítünk.

Milyen jótanácsot adna az innováció fényében a hazai sertéstartóknak?

Egy példán keresztül mutatom be. Amikor arra kíváncsiak, hogy mennyire sikeres egy koca, akkor ne azt nézzék, hogy mennyit fial, hanem azt, hogy mennyit nevel fel! Pár éve több mint 25 000 koca adatait elemeztem, és ezekből az derült ki, hogy akármilyen görbét ír le egy koca szaporasága a paritások függvényében, nem ez határozza meg az eredményességét, hanem az, hogy hány malcot tudunk tőle elválasztani. Ebben már nem lesznek olyan drasztikus különbségek! Tehát nem 3-4 paritásig érdemes bizonyos szapora fajtákat tartani csak azért, mert addig sokat fialnak, mivel akár 6-8 paritásig is körülbelül ugyanannyi malcot lehet tőlük választani. Nagyon nem mindegy, hogy 3-4 vagy 7-8 paritásonként váltjuk a kocáinkat! Minél hosszabb ideig tudjuk őket tartani, annál alacsonyabb a termelési idejükre vetített felnevelési költség. Tehát mindenkinek érdemes élni az adatelemzés lehetőségével, mert a sok információ komoly gazdasági előnyt jelent!